

Amicul Școalei

Revistă pedagogică — culturală — socială.

Organul oficial al Revizoratului școlar, al Comitetului școlar județean
și al Asociației învățătorilor din județul Alba.

Apare odată pe săptămână.

Un număr 3 lei.

Director: MARIAN SASU.

Redactor: ION RAȚIU

COLABORATORI:

I. Aldea, I. Dobre, A. Duvlea, Eman. Muntean, A. Ocnean, P. Petringenar, I. Pitic, A. Popa, Gh. Spătăceanu, Elena Dr. Stoianovici, N. Borza, I. Raica, Gr. Ursu, T. Trifa, V. Zdrenghia.

ABONAMENT: 150 lei pe an pentru membrul corpului didactic, iar pentru comitele școlare
partic. 180 lei. Redacția și Administrația la biroul Revizoratului școlar — Aiud.

Școala activă și școala muncii.

Două națiuni.

Sunt două decenii decând asistăm la pledări călduroase pentru școala activă și școala muncii deopotrivă. De cele mai multe ori aceste două noțiuni se confundă într'una și în aceasta greșală a căzut chiar și dl Rădulescu Pogoneanu profesor de pedagogie la universitatea din București în prefața romanului „Leonard și Gertruda“

A. Ferrière, directorul institutului „I. I. Rousseau“ din Geneva, cel mai indicat, pune lucrurile la punct când spune categoric în cartea sa „La pratique de l'Ecole active„ pag. 11: „Chque fois qu'un travail manuel est imposé par la maître aux élèves, il ne s'agit pas l'Ecole active“ De câteori o muncă manuală e *impusă* *) elevilor de către învățător, nu servește școala activă.

În urmare școala activă nu e umblarea după cioacan și rânda. Și dacă munca impusă, școala muncii e în floare în Germania, e de înțeles. Să ne gândim ce bine făcătoare e munca manuală pentru acei copii

*) Sublinierea a noastră.

din orașele multe și mari germane, car locuiesc cu părinții lor în etaj și se scoboare într'o curte cât un cuib și strașnic asfaltată.

Copii noștri, cari ajută părinților într'o gospodărie primitivă ar voi altceva de cât lucrări impuse, afară luat tendința utilitară, pe care a condamnă atât școala activă cât și a muncii.

Rămâne să ne preocupe școla activă. Sunt de credință, că principiul școlii active a fost valorificat și în școlile noastre. Mă gândesc la Ion Pop Reteganul, care atrăgea mai acum 20 ani droaia de copii la școala sa, și dacă el observa interes mai mult față de școala primară în lumea oficială a conducătorilor de atunci, desigur că el ni-ar fi lăsat și pagini de pedagogie, pe lângă strălucitele lui povești cari în vechiul regat nu se prea cunosc.

Școala activă pune la contribuție forța creatoare; o școală, care nu e activă, e deci pasivă, se adresează numai memoriei.

Copilului nu numai să asculte și să reproducă; să pue ceva în povestirea lui la compuneri, în desemn în lucru manual ceva din gândul lui din individualitatea lui să recunoști că e creația lui proprie.

Odată început acest lucru și acel învățător mai mic în grad și leafă se poate face percursorul școlii active.

Toma Cocișiu.

Principiul concentrațiunii ca bază a școlii active.

Nu vi s'a întâmplat niciodată ciudatul fenomen psihic, ca la lecțiuni în școală, sau altă ocaziune d. ex. la ținerea unui discurs, să omiteți involuntar o parte din cele ce aveți să spuneți? Cred că fiecăruia din noi i-s'a întâmplat aceasta.

Cauza? Eu cred, că trebuie căutată în împrejurarea, că deși cele ce trebuiau spuse în lecțiune sau în discurs ar fi stat în legătură cu cele ce ar fi trebuit comunicate, totuși legătura n'a fost așa de puternică, încât să ridice în claritatea conștiințe ideile omis involuntar și astfel ele au rămas întunecate apărând numai mai târziu, incopciate de alte idei când noi poate n'am fi avut absolută trebuință de ele.

Și dacă nouă ni-se pot întâmpla astfel de cazuri de ce nu s'ar întâmpla și cu elevul astfel de fenomene?

Pentru că să fim drepecți : noi înșine obicinuim pe elev să facă astfel, căci, ce facem noi în școală? Facem lecțiuni bune foarte bune, dar și rele și foarte rele, fără a ținea cont de un lucru : *să creiem și o legătură între ele.*

Să ilustrez cu un exemplu ca să fie și mai evidentă afirmațiunea mea :

Predăm în cl. II. aceeași zi : la Religie : Iosif și frații săi ; la Cetire : „Vulpea cea isteată ;“ la Intuiție : „Uliul și cucuveaua ;“ la Desemn : „Biserica “; la Modelaj : „Buciumul lui Ștefan“ și la Cântare : „Fierarul“ Vă rog să nu zimbiți iubiți colegi, căci astfel de lecțiuni *variate* veți găsi induse în Registrul de prezență al fiecărei școli, de fiecare învățător, fără excepțiune. Și atunci vă întreb ; Oare cu astfel de lecțiuni mintea copilului nu se împrăstie în cele 4 vânturi ? Și dacă se împrăstie, atunci cum putem pretinde dela incultul copil să dispună de cunoștiițele câștigate, atunci când cere trebuința : Ce are a face poezia : „Fierarul“ cu bietul Iosif dar buciumpul lui Ștefan dela modelaj, cu Uliul și cucuveaua dela intuiție, dar biserica dela desemn cu „Vulpea cea isteată“ dela cetire ?

Unde este *unitatea conștiinței*, care este baza *caracterului religios moral*? Căci prin faptul, că trecem dela o lecțiune la alta fără legătură oare nu dedăm pe copil la *superficialitate*, care nu poate fi baza acestui caracter ?

Și acum pun întrebarea : Suntem noi de vină, dacă se întâmplă așa ? Răspund : în parte purtăm și noi vina, dar în parte o poartă și școlile normale, unde nu se dă destulă atențiune astorfel de chestiuni. Norocul că avem organe de control destoinice ! Vreau să amintesc de un caz dela mine din clasă : Intr'o sâmbătă după amiază către sfârșitul Ianuariei ne-am trezit cu dl inspector școlar Petrescu la noi. Ni-a spus dela început, că voiește numai să vaza școala fără să inspecteze și învățământul. Intrat însă la mine în clasă. l-am rugat să întrebe ceva și pe elevi, căci chiar terminasem cuvintele normale. A chemat însuși la tablă pe vreo câțiva elevi, cari au scris propozițiunea următoare : „Cinci oi și zece miei“. A făcut apoi, având pe 5 și pe zece, comput cu numerii dela 1—10 ; și sunt sigur, că dacă mai rămânea — ceeace n'a putut face căci era târziu — făcea la intuiție „Oaia și mielul“ la cântări.

„Oaia face behehă

Tunsu m'au de lâna mea“, sau :

O sâraca oaia blândă,

Cum o iau lupii la pândă

la Desemn punea eventual pe copii să desemneze primitiv oaia.

În cele câteva minute cât a stat în clasă am văzut un adevărat dascăl-artist.

Mă ocupam de mult cu principiul concentrațiunii. Inspecția d-lui inspector Petrescu a fost un stimulent mai mult, de a mă ocupa de acest principiu?

Ce este concentrația?

Concentrațiunea este aducerea obiectelor de învățământ în o strânsă legătură unele cu altele și în acelaș timp.

Ea nu este a se confunda cu cercurile concentrice, cari sunt cu totul altceva.

Concentrațiunea a fost înțeleasă și ea în diferite timpuri de diferiți oameni în mod diferit. Astfel unii susțineau, ba se pare, că se mai susține și acum, că centrul tuturor obiectelor de învățământ trebuie să fie limba maternă.

Aderenții acestei idei susțin, că dacă s'au concentrat în cartea de citire toate materiile de învățământ, atunci și principiul concentrațiunii i-s'a satisfăcut.

Luati o carte de citire și cercetați întâia unitate metodică dela Religie cu întâiele unități metodice dela celelalte obiecte de învățământ și va veți convinge, ca ele nu stau în nici o legătură unele cu alttele, ci ele ne vor arăta acelaș tablou pe care l-am zugrăvit mai înainte, schițând după Registrul de prezență lecțiunile predate într'o zi. Care e concentrațiunea după aceștia? Unde este legătura între lecțiunile predate? Atâta se poate spune, că cartea le leagă pe toate. Inșă oare e de ajuns atâta? Afirmațiunea noastră nu le poate fi favorabilă.

Unii pedagogi, au înțeles concentrațiunea în felul următor: Ei aduc în legătura Istoria cu Geografia cu științele naturale: Istoria biblică cu Istoria bisăricească și amândouă cu catechismul.

Această combinațiune e cu mult mai bună și nu se poate disprețui nici decum. Adevărată legătură inșă este numai între anumite grupe și nu între toate obiectele de învățământ.

Cei mai mulți pedagogi germani au adoptat principiul concentrațiunii după herbart-zilleriani. Ei susțin — și cu drept cuvânt — materialul etic, de conținut narativ-clasic, corăspunzător minții elevului e cel mai potrivit pentru a fi centrul învățământului.

Astfel în clasele mai de jos ar fi Religie, iar în cele superioare Religie și Istoria. Și toate celelalte obiecte de învățământ vor emana din acest studiu.

Obiecțiunea, ce se face acestora este că materiile de învățământ nu se mai succed în mod logic, cum ar fi d. e. intuiție pornind dela materia, așa după cum e schițată în programa analitică, sau la desemn dela ușor la mai greu, totașa și la mo delaj.

Dacă inșă mersul nu e cel logic, în tot cazul e psihologic și cazul din urmă trebuie preferit. Să luăm un exemplu pentru cazul din urmă: Am tratat la Religie despre „Păcatul

strămoșesc" logic e să tratăm la intuiție, geografie, memorizare, desemn, modelaj, ceea ce urmează în programa analitică, *dar psihologic* e ca la intuiție să facem grădina, pomii, poamele, la modelaj diferite soiuri de poame, la desemn grădina, mărul, părul, prunul și fructele lor etc. La Geografie casa părintească, grădina; ce bine ar fi, dacă și pentru, memorizore am găsi o poezie potrivită și dacă nu în legătură cu pomii, poamele, pe care s'o putem și cânta.

Câtă concentrațiune a spiritului omenesc în o astfel de procedură.

În legătură cu acesta să vă istorisesc ce mi-a fost dat să aud dela fetița mea, elevă în clasa I. primară, care într'o zi frunzând prin cartea germană intitulată: *Das erste Schuljahr im Sinne der Reformbestrebungen der Gegenroart* de Max Troll, în care carte era evidențiată până în cele mai mici amănunți în mod practic principiul concentrațiunii, — deodată îmi spune:

Tată în cartea ta aia nemțiască am dat de fata bărbată desemnată cum scutură pere, apoi cum umblă la cuptor cu o lopată.

Iată cât de evident reiese din cazul acesta, absolut autentic, cum o idee încopiază pe celelalte și le ridică în claritatea conștiinței, fiind ele înrudite între sine, devenind astfel din ce în ce mai clare pe când altcum ele stau întunecate și se reproduc mai rar.

Iată ce zicea Dr. Petru Span între altele despre concentrațiune în un manuscript al său de Didactică:

O astfel de legătură e pretinsă atât de morală, cât și de Psihologie.

De morală e pretinsă o astfel de concentrațiune întru cât e vorba ca prin edicațiune să desvoltăm în elev o personalitate cu virtuți morale, să punem bază pentru desvoltarea unui caracter religios-moral, întărindu-l astfel, încât să poată combate cu succes domnirea principiului său și să lupte pentru triumfarea binelui moral în lume. Pentruca să poată face aceasta, e de lipsă, ca toate ideile și cunoștințele sale să fie aduse în o strânsă legătură organică, în care rolul de frunte îl au ideile, religioase-morale, având celelalte să se subordoneze acestora.

De altă parte ne arată și Psihologia, că eul nostru, personalitatea noastră s'a stabilit în urma feluritelor noastre cercuri de gândiri. Din această asociare se naște un complex de idei, cari formează centrul, în jurul căruia se învârte toată activitatea noastră sufletească, aceasta este sâmburele, de care se leagă toate ideile, toate sentimentele și cunoștințele noastre. Personalitatea noastră se ridică cu atât mai tare, *cu cât mai multe idei se leagă una de alta* și cu cât mai intimă este această legătură. Unde ideia eului nostru nu este centrul de apersepsiune pentru toate ideile, acolo nu poate fi vorba de o stare normală a spiritului"

Se va părea poradoxal, că reproduc ideile acestui pedagog de acum 25 de ani. Se poate; mie însă îmi sunt simpatice, căci el mi-a fost și a fost multora dintre chiar cei de fața profesorului de studiile pedagogice. Și apoi să se mai țină cont de un lucru: La noi contingentul cel mai mere de dascăli, subrevizori și revizori, ba chiar și profesori de pedagogie și un inspector sunt toți ieșiți din școala acestui mare, dascăl.

Să nu se creadă însă că pentru ideile ce desfășor în aceasta lucrare m'am călăuzit exclusiv numai după Dr. P. Span. Nu! Am cercetat și scrieri mai nouă, între cari durere, între cele românești, cari mi-au stat la dispoziție n'am găsit absolut nimic despre acest principiu, am găsit în schimb în unele germane și am ajuns la concluzia, că mai cu seamă în Germania și Austria principiul concentrațiunei ca bază a școlael active e la ordinea zilei.

Principiul concentrațiunei stă de altcum în strânsă legătură cu principiul cultural istoric, întrucât acest din urmă ne indică, că pentru fiecare clasă trebuie să alegem astfel de material, care să fie în stare a copleși sufletul copilului cu o așa putere, încât să se simtă îndemnat a se ocupa cu studiarea lucrurilor omeneshi de pe diferite terene.

Și acest material nu poate fi altul, decât Religiunea și mai târziu Istoria: Aici întâmpinăm și dificultăți cauzate de programa analitică. Să vedem: Pentru anul întâiu se prevăd anumite povești, *fabricate anume*, a căror tendință moralizatoare, fiind prea vădită, produc de regulă contrar. De ce n'am păstra vechile povești, produse ale poporului, în cari fantazia e lăsată să-și facă cursul său; în cari casa, coliba, pădurea, poiana, cup-torul, isvorul, Sfta Vineri, capra, lupul, etc, etc, vorbesc unele cu altele, transpunând pe copil într'o lume vrăjită, iar tendința de moralizare e aproape neobservată de elevi și cu toate acestea își are efectul său.

De ce nemții au și acum pe „Rothäppchen“ Capra cu 7 iezi, Fata, bărbata, și fata leneșe, perle ale productelor poporale, dintre cari și noi avem la Creangă și Ispirescu pe cele 3 din urmă.

Sau și dacă introducem fabricații, acelea să nu fie nici de cum de autori obscuri, ci să fie de calibrul „Puiului“ de Al. Brătescu — Voinești. Așa „fabricații“ înțeleg și eu.

În poveștile fabricate nu găsim decât foarte puțină acțiune, în ele nici nu s'ar putea concentra celalalt material de învățământ, pentru că aici nu vom găsi ceeace ne trebuie: material de intuiție, de memorizare de desemn, de modelaj ca în adevăratele produse ale poporului cari corespund și principiului cultural istoric.

Mai dăm și de greutatea aceea, că poate după principiul concentrațiunii nu am putea exhauria întreg materialul prevăzut

in programa oficială. Iar această programă pare că are în vedere în primul rând instrucțiunea și nu educațiunea. Se pare că dictonului: „Non multa, sed multum“ nu i-se mai dă nici o atențiune, ci mai curând se preferă celalalt dicton: „Ex omnibus aliquid, ex toto nihil“. Din toate câte ceva, din întregul nimic, și atunci am ajunge la frumoasele și adevăratele cuvinte ale lui Ovidiu: „Qui profficit in litteris, et deficit in moribus, tam defficit quam profficit“ (Cine progresaază în știință și regresaază în moravuri, mai mult regresaază, decât progresaază)

Ar mai fi ele multe greutăți, cari stau în calea principiiului concentrațiunii, între acestea ar fi și lipsa unei programe analitice, făcută pe baza acestui principiu. Cine ni-ar da o astfel de programă, pe lângă un manual în care să fie cuprins tot materialul de lipsă ar face o adevărată binefacere școlii. Pentru că inzadar ar fi programa cât de bine întocmită iar învățătorul nu va cunoaște poezia, cântarea, desemnul, modelajul la care este îndrumat, atunci tot puțin s'a făcut.

Pe lângă acestea mai amintesc o piedecă care se pune în calea realizării acestui principiu.

Anticipez însă un lucru: pentru ca să fie spiritul activ, trebuie să fie și mâna activă. Mâna e activă în ora de lucru manual. Dar cum se ține la noi lucru manual?

Invățătoarea ia toate fetele la lucrul de mână, un învățător face atelier, iar altul lucru manual cu băieții claselor I. II. III. IV. Și acum iată piedeca: Invățătorul care face lucru manual, dacă predă la clasele III.—IV. nu cunoaște mersul învățământului din clasele I. și II. făcând astfel de exemplu la modelaj un burete, pe când poate ar fi trebuit să facă un cuib cu ouă, iar dacă predă la clasele I. și II. nu cunoaște mersul învățământului din cl. III.—IV, iar fetele peste tot la lucrări cu lut nu iau parte.

În cele următoare rezum pe scurt principiul despre care am vorbit până aici:

1. Concentrațiunea este a aduce toate obiectele de învățământ în legătură unele cu altele.

2. Toate obiectele de învățământ se concentrează în studiile Religiiunii, în clasele inferioare, iar în cele superioare și în al Istoriei.

3. Materialul din Religieune trebuie ales pe baza principiiului cultural istoric.

4. În felul acesta în fiecare an se formează un întreg de gândire, împiedecând o împrăștiere a gândurilor în cele 4 vânturi, păstrându-se unitatea conștiinței care este baza caracterului religios moral.

Vasile Zdrenghea,
inv. dir.

Serbările dela Blaj.

Și in anul acesta s'a serbat aniversarea de 79 ani dela marea adunare depe Câmpul Libertății.

O mare afluență de public privește dimineața importanța serbării. Erau de față vre-o 35 școli. Cu acceleratul de București a sosit dl ministru Goga, dl E. Otetalașianu secretarul general al ministerului instrucțiunii, scriitorii Sadoveanu, Agârbiceanu ș. a.

I. P. S. Metropolitul Vasile in predica dela serviciul divin a spus: Prezența DV. e un act de recunoștință inchinat antecesorilor cari au indeplinit aici, in Blaj, acele munci rodnice, cari ne insuflăsc pe toți"

Au defilat pe dinaintea catedralei cel puțin 40 școli, intre cari și *școala primară de stat din Vinful de jos*. O mulțime de săteni au ținut să dea impresia acelei memorabile adunări dela 1848.

Oratorul oficial dela Piatra libertății de profesor Augustin Popa a spus intre altele: „nici biciul solgăbirăului, nici furcile ridicate in lungul drumurilor nu au putut opri pe oameni să vie la Blaj. Nu se mai gândeau la moarte, aveau alt ceva de făcut să invie dreptatea și libertatea.

A citat versuri din Goga, când s'a făcut o frumoasă manifestație poetului-ministru, care a ținut să răspundă printr'un discurs cu fraza lapidară, din care ne-a rămas, mai ales, in minte: „vor veni, aici, *pelerini* ai generațiilor viitoare să reconstituiească marea adunare ținută intr'un soare de Maiu, cu capete pletoase, cu clerici, cu figura svelta a lui Bărnuțiu“.

Două aeroplane dela Cluj au intregit prin viragiurile lor măreția serbării.

La cimitirul bisericeii parohiale a vorbit dl. profesor Iuliu Maior.

O horă mare s'a incins in piață. După amiază elevi și eleve au stors admirația publicului cu prestațiile lor.

La revedere, anul viitor!

Coresp.

O serbare școlară in pădure.

Școalele noastre primare din comunele Căpâlna, Laz, Săsciori, Răchita, Răhău, Călnic, Deal și Reciu (jud. Sibiu), ca și in alți ani, au serbat impreună ziua arborilor și paserilor in 16 l. c. Au participat la serbare in total 21 învățători dimpreună cu 595 elevi. Pe lângă aceștia au mai participat la această serbare și dl revizor școlar M. Sasu, dl subrevizor P. Chirca, dnii preoți

din Deal și Răhău precum și câteva dintre dnele învățătoresce respective.

Serbarea s-a ținut în frumoasa pădure de stejari, numită „Pojera” aflătoare pe teritoriul comunei Deal. În cântecele pașerilor, la umbra plăcută a arborilor și în aerul curat și inviorător s'a executat cu acest prilej un frumos și varit program, și anume: Mai întâiu a vorbit dl Ioan Dobre, inimosul director dela școala din Căpâlna. Dânsul a arătat rostul acestei șerbări, exprimându-și bucuria că poate saluta cu acest prilej și pe dnii revizori amintiți mai sus. Au urmat apoi mai multe puncte de cor, recitări de poezii și dialoge. După aceste dl Simeon Oprean, învățator în Sasciori a ținut o conferință pentru elevi în care a arătat foloasele arborilor și paserilor și a sfătuit pe elevi ca să cruțe pe acești binefăcători ai oamenimii. În urmă a vorbit dl revizor Sasu. Domniasa a aprobat frumosul obicei de a se serba împreună de către mai multe școale aceasta zi; a mulțumit învățătorilor pentru munca ce o depun întru luminarea și creșterea tinerimei școlare: îndeamnă pe elevi ca să asculte și urmeze toate povețele ce li s'a dat de către învățătorii lor. După aceasta s'a luat masa pe covorul verde, la umbra stejariilor.

După masă s'au ținut apoi întreceri de fugă, tras la frânghie și salt între elevii diferitelor școale, iar de inchiere s'a executat mai multe jocuri frumoase. Timpul frumos, priveliștea încântătoare, programul variat și distractiv al șerbării au produs tuturor multă bucurie și plăcere. Astfel toată lumea s'a despărțit dela aceasta serbare cu impresii plăcute.

Învățătorul.

Adunarea asociației de înmormântare.

În sfârșit sa hotărât și înființarea asociației de înmormântare. Aceasta s-a făcut în adunarea dela Sebeș din ziua de 21 l. c. convocată spre acest scop. La adunarea aceasta s-au prezentat 103 membrii-aderenți din 154 înscriși. În cursul adunării s-au mai înscris 26 înși, așa că numărul prezent al membrilor se urcă la 180.

Adunarea din cestiune, care a fost presidiată de către dl revizor școlar Marian Sasu, a ținut două ședințe, una dela orele 12—2¹/₂ și alta dela orele 8¹/₂—9¹/₂ seara. În aceste ședințe s-a desbătut Proiectul de statut și s-au ales membrii în Consiliul de administrație și Comisia cenzorilor. Proiectul de statut în mare parte s-a votat nemodificat. Esențiale modificări s-au făcut la Art. 3, 20 și 49. Numai spunem aci cum s-au făcut aceste modificări se vor publica în numărul proximal al revistei noastre.

În consiliul de administrație s-au ales următorii domni: Revizor M. Sasu, Eman. Muntean, Ion Aldea, Ion Lucaciu, P.

Petringenar, Ioan Kádár, Nichifor Borza, Ion Gotia și Dumitru Oana. Cenzori supleanți domnii: Ștefan Gligor, Ion Pavel și Vasile Șandru.

Urmează acum ca statutele să fie înaintate și aprobate de către forurile competente, când apoi asociația își va putea începe activitatea. E de dorit acum ca întreagă învățătoria noastră să se grupeze și pe lângă aceasta asociație, menită ca să asigure urmașilor ei viitorul zilei de mâine,

Spectator.

Partea oficială.

Toate ordinele și circularele, ce se vor publica în partea aceasta a revistei, vor trebui să fie imediat înregistrate și executate conștientios de către cei vizați.

Nr. 1590—1927.

Către toate direcțiunile școlaelor din județ.

Ministr. Instr. cu ord. Nr. 49293—1927 a dispus întocmirea Recensământului pentru obligații de școala pe anul școlar 1927-1928, spre care scop v'am trimis prin poștă formularele recerute pentru ale completa cu datele convenite până la ziua de 15 Iulie a. c. Vă veți conforma intru toate instrucțiunilor de pe formulare, pregătind astfel un recensământ corect.

Formularul lit. A. se va păstra pentru archiva școlaeli DV. iar form. lit. B. se va înainta of. nostru până la data indicată.

Ori-ce abatere sau întrelăsare va avea ca consecință măsurile prevăzute de ordinele în vigoare.

Nr. 1551—1927.

Binevoști a ne înainta cu reîntoarcerea poștei Tabloul nominal al membrilor din Comitetul școlaeli de sub conducerea DV. cu indicarea membrilor de drept și acelor aleși. Tot atunci ne veți comunica data și Numărul ordinului prin care au fost confirmați de către Com. școlar județan.

Nr. 1717—1927.

Comunicăm adresa de mai jos pentru a o pune în vedere părinților interesați, înzistând și DV. pentru înbrățișarea acestei cariere, care prezintă o garanță de viitor:

Școala inferioară de viticultură Diosag, Nr' 245—1927
13—V a. c. *Domnule Revizor.* Cum sfârșitul anului școlar [se apropie și misiunea învățătorului dela sate este de-a îndemna vlăstarele tinere de a urma școlii de meserii, licee, etc. după puterea fiecărui, sau alții de a rămânea la cerne plugului, spre a continua meseria părintelui moștenită din tată în fiu. Cum plugăritului spre a da roadele așteptate îi trebuie știință și prac-

tică, credem, că ați face pentru patrie un mare serviciu de a dispune prin organele de sub conducerea DVtră, să indemne copiii de țărani cu mai puțină avere, sau aceia cari vor să lucreze acasă în mod rațional, că să urmeze școli de agricultură și viticultură.

După cum se vede viticultura, una din ramurile culturii, ia un avânt din ce în ce mai mare și nu este de mirare, dacă mai târziu va forma un articol important al țării pentru export, aducând foloase importante celor ce se ocupă cu această ramură.

Ori, pentru însușirea acestei științe, statul face toate sacrificiile, primind bursieri pe fiii de români în școlile de viticultură. Ne-ați face de asemenea un indoit serviciu și nouă dacă veți binevoi a indemnă să fie populată și această școală, unde putem primi până la 25—30 bursieri.

Condițiunile de admitere se vor publica de Minister prin luna August, când Vă vom înainta la timp prospecte. Durata cursurilor este de patru ani, iar absolvenții se bucură de reducerea serviciului militar, etc. etc. Mulțumindu-vă anticipat rămân cu tot respectul. Director: Indiscifrabil, Secretar comptabil: Indiscifrabil:

No. 1748—1927.

Vă trimitem spre știre și executare copia ordinului Insp. No. 6859—1927 cu adaosul, că numele presidentului, locul și data examenului le vom comunica ulterior:

„Potrivit art. 10 din legea învățământului primar și art. 99 din regulamentul de aplicare a aceleiași legi, anul acesta vor fi primele examene de absolvire de curs primar.

„La acest examen vor lua parte toți elevii și elevele care au frecventat anul acesta clasa VII.

„Cum aliniatul 4 din art. 99 al regulamentul de aplicare a legii învățământului primar prevede ca modalitatea ținerii acestui examen se va face după regulamentul de administrare interioară a școalelor primare și cum acest regulament n'a apărut încă, cum apoi pedealtă parte lămuririle necesare noii legi a învățământului primar care nu sunt specificate în regulamentul de aplicare a acestei legi, trebuiesc luate din vechiul regulament, examenul de absolvire va fi ținut principal în spiritul regulamentului de aplicare a vechii legi a învățământului primar. Normele principiare se găsesc la cap. IX, pag. 187—191 (pentru inv. rural) din colecția de legi și regulamente ce se găsește la fiecare școală.

„Pentru inv. urban se va proceda conform cap. IX p. 149-152 aceaș colecție.

Examenul de absolvire al elevilor de curs primar, se va ținea între 1—29 Iunie când se încheie anul școlar.

„El se va ține pe grupuri de școli fiecare grup fiind alcătuit de 40—50 școlari (art. 99 din reg. de aplicare a legii noi).

„Fiind vorba în acest articol și de probe practice, aceste probe practice, vor consta din alcătuirea de expozițiuni unde fiecare elev și elevă își va aduce obiectele lucrăte. Aceste obiecte vor fi trimise la centru cu cel puțin o zi mai înainte și vor putea fi expuse într'o alta sală decăt cea în care se face examinarea.

„Când salele de clasă din centrele de examinare nu vor fi atât de încăpătoare încât să poată cuprinde laolalta 40—50 de elevi și eleve atunci centrele vor putea fi mai numeroase, iar numărul elevilor mai mic. În niciun caz nu va fi mai mic de 20 elevi.

„Veți împărși dar județul în centre de examinare, hotărând zilele în așa chip în cât revizorul și subrevizorii școlari să poată prezida (sau lua parte) la cât mai multe centre de examinare.

„Examenul va ținea pentru fiecare cențru o zi.

„În ziua când se ține examenul, dacă aceasta zi cade până la 15 Iunie — data încetării cursurilor — cursurile celorlalte clase vor fi suspendate la școala unde e centrul de examinare, iar la școlile, de unde vin copiii la centrul de examinare, în cazul când sunt mai mulți învățatori, acei învățatori cari nu sunt la cursul supraprimar, își vor continua cursurile până la 15 Iunie.

„În comunele cu 3 sau 4 sau mai mulți învățatori, și unde numărul elevilor pot forma singuri un centru de examinare, comisia de examen va fi alcătuită din toți învățătorii sub președenția directorului, sau a unui membru din contrul (revizor, subrevizor.)

„La comunele cu mai puțin de 3 învățatori și unde numărul elevilor poate forma un centru de examinare, comisia va fi alcătuită din învățătorii școlii sub președenția unui membru de control, sau a unui delegat numit de revizorul școlar.

„În centrele unde se aduna mai multe școli, comisia se alcătuște din învățatori cari au predat la cursul supraprimar și cari se prezintă cu elevii, și va fi prezidată ca și mai sus, fie de un delegat numit de revizorul școlar, fie de un membru de control.

Durata examenului va fi dela 8—12 dimineața și dela 2—6 sara.

„În ziua de examen fiecare învățator care a condus clasa VII va prezenta președintelui catalogul de clasă cu situația fiecarui elev, cu notele trimestriale la fiecare obiect în parte și cu nota anuală la frecventare calculată potrivit art. 91 pag. 190 diu colecția de legi 29 din 1923.

„Situția va fi un indiciu de apreciere pentru comisie asupra valorii fiecărui candidat, fără ca ea să fie o dogmă în hotărârile comisiei.

„În dimineața zilei de examen două ore sunt rezervate pentru examenul în scris. Probele în scris vor fi una de Limba română alta de matematică, ambele de câte 2 ore. Fiecare elev va veni la examen cu hârtie, și calimără. Pe coala pe care va face proba scrisă, se va nota școala și numele elevului.

„La limba română se va da o compunere liberă (cu preferința un subiect practic cunoscut) din care să se constată exprimarea corectă, în iruirea gândirii elevului în jurul unui idei, ortografiei punctuația.

„Din aritmetica se va da o problema din materia ultimii clase, cu aplicare la viața de toate zilele, din care să se constate puterea de judecată, ordinea lucrării și preciziunea cu care e lucrata problema. Lucrarea va putea fi o combinație de aritmetica cu geometri. Subiectele se vor stabili de comisiune prin încheiere de proces verbal înainte de a intra în ora.

Imediat după terminarea probelor în scris, o sub comisie alcătuită prin tragere la sorți din 3 învățători (vezi art. 99 din cei ce predau la clasele V-VII va cerceta și nota lucrările scrise. Fiecare membru din subcomisie își va da nota ce-i se pare că merită lucrarea. Suma notelor împărțita la trei, da media în scris la fiecare obiect în parte. În cazul când media la scris da și zecimale notarea se va rotunzi astfel : când zecimalele sunt sub 50 sutimi, aceste se vor neglija, când zecimalele sunt peste 50 de sutimi, media se va mari cu un punct. Media în scris atât la limba română cât și la aritmetica va fi data astfel în numere întregi (fără zecimale) Mediile la scris nu sunt eliminatorii.

Imediat ce s'a terminat de corectat și de notat tezele, se începe oralul. Întâi se vor examina elevii la grupa limba română (cătire, gramatica, compunere, memorizare) apoi la grupa aritmetică și geometrie, apoi la celelalte obiecte : religie, istorie, geografie, St. naturale, igienă, învățământ civic, comerț și contabilitate (la școlile cu caracter industrial și comercial), notele la cant, desen, educație fizică, lucru manual și gospodărie (la fete) vor fi cele date de învățător din cursul anului. (Aceasta ne împiedică ca elevii să cânte și să execute în fața comisiei exerciții gimnastice.)

Fiecare membru din comisiune își notează răspunsurile, iar în pauze prin bună înțelegere, se dau mediile. În caz când se ivesc divergente de păreri, președintele hotărăște. La fiecare obiect în parte, nota se da în întregi (fără zecimale.)

Mediile se calculează numai după notele examenului (în afara de dexterități la care, după cum am arătat mai sus, se dă din timpul anului), în chipul următor :

La grupul limba română în oral media notelor singuratică din grup (cetire, gramatică, compunere memorizare) împărțită la 4 dă media grupului la oral. Aceasta medie se adună cu nota din scris la limba română și dă media generală la acest grup.

La grupul aritmetică se adună media dela scris, cu cea dela oral și împărțită la 2 dă media generală la acest obiect.

La grupul celorlalte obiecte se adună mediile singuratică și împărțindu-se la numărul obiectelor, căpătăm media generală la acest grup.

Tot așa la grupul dexterități.

Tot așa la grupul conduită și frecventare. Nota dela frecventare se dă în conformitate cu art. 83 pag. 185 din colecția de legi regulam. 1923 și art. 92 p. 190 din aceeași colecție.

Mediile pe grupe se calculează cu două cifre zecimale.

În urma se aduna mediile generale ale diferitelor grupe (cinci la număr) și împărțindu-se la 5 căpătăm *media generală* (în condițiunile indicate de art. 92 p. 190 din colecția indicată).

După ce s'au făcut toate mediile generale, președintele comisiunii își extrage din cataloagele un tablou general al elevilor care au dat examen. Acest tablou va fi semnat de toți membrii comisiunii.

Catagoagele iarăș vor fi semnate de toți membri comisiunii.

Un proces verbal va arăta mersul examenului.

La urmă, fiecare președinte de comisiune va alcătui un tablou general al tuturor centrelor pe care le-a prezidat și cu un raport de constatările facute va fi înaintat revizorului școlar. Formularele pentru certif. de absolvire se vor trimite la timp, revizoratorilor cu instrucțiunile necesare.

Revizorii vor alcătuit cercurile de examinare până cel mai târziu în 18 Maiu 1957 propunand și comisiile. *Tabloul va fi trimis. Inspectoratului spre luare la cunoștință și aprobare.*

Transportul membrilor corpului didactic și al elevilor la centrul de examinare, cade în sarcina comitetelor școlare, dela școalele ai căror elevi iau parte la examen.

Președinții de centre de examinare în caz când nu sunt organe de control vor fi plătiți de comitetele școlare ale școlilor din cerc cu 150 de Lei pe zi.

Despre rezultatele generale ale examenelor se vor trimite Inspectoratului rapoarte speciale.

No. 1640—1927

Domnule Invățător,

Trebuind a ne da seama despre cărămijoarele

orf. din Predial, distribuite Dtre spre vânzare încă în anul 1924. Vă învîtam, ca să achitați costul lor în timp de 10 zile.

Cred că nimeni nu se poate plînge, că n'a avut timp suficient să le plaseze.

Cei ce au primit cărămijoarele cu cotor, sunt rugați a restitui și cotorul.

No. 1747—1927.

Vă comunicăm spre știre ordinul Ministerului Instrucții No. 64212—1927.

„Conform art 122. Al. 3 și 223 Al. 2 din legea învățămîntului primar și normal primar și art 306 din regulament, vă facem cunoscut, că Ministerul a aprobat ca anul acesta să se țină următoarele cursuri de vară:

I. — Curs cu învățatori stagiați, absolvenți de gimnaziu și care au 2 ani de suplinire efectivă în învățămîntul primar, după absolvirea gimnaziului, sau au patru clase normale.

Aceste cursuri se vor ține pe lângă școala normală de băieți Piatra-Neamț și școala normală de fete din Iași.

La cursuri se va preda: L. română, aritmetica, geometria, contabilitate, geografia și istoria românilor, St. naturale cu aplicațiuni la cultură și industrie, în vederea aplicării acestor științe la școala primară, științele fizice, comerț și lucru manual; iar pentru învățătoare și lucru de mână și gospodărie. La aceste cursuri nu vor fi admiși decîi numai acei suplinitori cari vor avea pe lângă patru clase secundare sau normale și doi ani de suplinire efectivă și vor fi recomandați de Dvs. ca fiind bine notați la inspecții, cu purtări bune și aptitudini pentru cariera de învățător. Sub nici un motiv nu vor fi primiți cei cari nu îndeplinesc aceste condițiuni. Cei cu studii mai puține, își vor completa patru clase secundare prin examene particulare, la licee și nu vor putea fi primiți pînă atunci la aceste cursuri. După normele de mai sus veți întocmi un tablou cu cei care au dreptul să urmeze aceste cursuri purtând avizul Dvs. și pe care îl veți trimite apoi Ministerului, prin Inspectoratele regionale, cel mai tîrziu pînă la 10 Iunie a. c. făcînd tabloul separat pentru băieți și fete. Cererile vor fi primite de Revizorat pînă la 5 Iunie.

b) Cu învățătorii stagiați cari au patru clase secundare, 4 ani de suplinire efectiv în învățămîntul primar și cari au urmat în anii precedenți cursul I cu bun rezultat. Cursurile se vor ține tot lă școala normală băieți Piatra-Neamț pentru băieți și la școala normală fete Iași pentru fete.

Toți acești învățători vor continua cursuri de cultură generală în număr mai restrâns de ore, dându-se precădere pregătirii lor didactice: pedagogia (educația intelectuală, morală, fizică și estetică a copiilor din școlile primare) didactica generală, metodele speciale, practica pedagogică. Cași pentru cei menționați mai sus, își vor înainta cererile revizoratului școlar, însoțite de certificate doveditoare că a urmat la primul curs cel mai târziu până la 5 Iunie; iar tablourile întocmite de revizoratul școlar, vor fi înaintate Ministerului, prin Inspectoratele regionale cel mai târziu până la 10 Iunie. Repartizarea la cursuri se va face de către Minister.

II. Cu învățătorii cari funcționează la secțiunile de altă limbă a școlilor de stat și se vor ține pentru bărbați la școala normală băieți din R. Vâlcea iar pentru femei, la școala normală fete Câmpulung (Mușcel). La aceste cursuri se va preda: L. română, geografia și istoria românilor și dreptul constituțional conform art. 307 p. f. din regulamentul legii.

La aceste cursuri vor fi obligați să urmeze toți învățătorii titulari dela școlile de stat, cari au fost respinși la examenele de L. română ținute în anii precedenți acei cari, deși reușiți la acele examene au fost dovedeați cu ocaziunea inspecțiunilor că nu posedă în deajuns limba română, precum și acei dintre învățători dela școlile confesionale minoritare, care vor voi asemenea cursuri.

Cererile pentru cei din tâiu vor fi trimise la revizorat cel mai târziu până la 5 Iunie; iar cei din categoria II-a pentru cari frecventarea cursurilor este obligatoriu vor fi trecuți pe tablou din oficiu, de către revizorat. Aceste tablouri vor fi înaintate Ministerului prin Inspectoratele regionale, cel mai târziu până la 10 Iunie.

După terminarea cursurilor toți candidații vor depune examen: conform prevederilor regulamentului.

Cursurile vor începe la 10 Iulie și se vor termina la 31 August.

Candidații vor avea locuință și întreținere în internatul școlii normale. Rația de hrană zilnică va fi de 15 lei din partea Ministerului și 20 lei din partea cursistului; întrucât aceste cursuri sunt în interesu lor.

Pentru transportul pe C. F. R. s'au făcut de mersurile necesare.

Dat fiind că începutul cursurilor la data arătată, depinde de îndeplinirea tuturor formalităților la timp, vă atragem atențiunea ca să executați instrucțiunile din prezentul ordin, spre a nu fi puși în neplăcuta situație de a lua măsuri în consecință.

Rev. școl. M. Sasu.